

Briuselis, 2016 04 08
COM(2016) 209 final

2013/0091 (COD)

KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI

pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 6 dalį

dėl

per pirmąjį svarstymą Tarybos priimtos pozicijos siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą dėl Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūros (Europol), kuriuo pakeičiami ir panaikinami Tarybos sprendimai 2009/371/TVR, 2009/934/TVR, 2009/935/TVR, 2009/936/TVR ir 2009/968/TVR

KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI

pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 6 dalį

dėl

per pirmąjį svarstymą Tarybos priimtos pozicijos siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą dėl Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūros (Europol), kuriuo pakeičiami ir panaikinami Tarybos sprendimai 2009/371/TVR, 2009/934/TVR, 2009/935/TVR, 2009/936/TVR ir 2009/968/TVR

1. PAGRINDINIAI FAKTAI

Pasiūlymo perdavimo Europos Parlamentui ir Tarybai data (dokumentas COM(2013) 173 <i>final</i> – 2013/0091 COD)	2013 03 27
Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonės data	netaikoma
Per pirmąjį svarstymą priimtos Europos Parlamento pozicijos data	2014 02 25
Pakeisto pasiūlymo perdavimo data	netaikoma
Tarybos pozicijos priėmimo data	2016 03 10

2. KOMISIJOS PASIŪLYMO TIKSLAS

Šio pasiūlymo tikslas – **suderinti Europolio veiklą su Lisabonos sutarties reikalavimais**, reglamentu nustatant teisinį Europolio veiklos pagrindą ir įdiegiant Europolio veiklos priežiūros mechanizmą, kurį taikytų Europos Parlamentas kartu su nacionaliniais parlamentais. Pasiūlymu taip pat ketinama **padidinti Europolio veiklos efektyvumą, veiksmingumą ir atskaitomybę**. To turėjo būti pasiekta didinant Europolio analitinius gebėjimus, skatinant valstybių narių operatyvinius veiksmus ir tuo pačiu metu tobulinant agentūros duomenų apsaugos tvarką. Tam, kad būtų padidintas efektyvumas, ir laikantis bendro požiūrio į decentralizuotas agentūras, pasiūlyta sujungti Europolą ir Europos policijos koledžą (CEPOL). Galiausiai, pasiūlymu suderintas Europolio valdymas su bendrame požiūryje į ES decentralizuotas agentūras išdėstytais principais.

3. PASTABOS DĖL TARYBOS POZICIJOS

2015 m. lapkričio 26 d. trišalio dialogo posėdyje teisėkūros institucijos pasiekė politinį susitarimą, kurį 2015 m. lapkričio 27 d. patvirtino Nuolatinių atstovų komitetas, o 2015 m. lapkričio 30 d. – LIBE komitetas.

Toliau išdėstyti pagrindiniai bendrosios pozicijos ir pirminio Komisijos pasiūlymo skirtumai.

Europolio ir CEPOL sujungimas (antraštinė dalis, 1 straipsnis)

Komisija dėl didelio masto ir stipraus pasipriešinimo, išreikšto ir įvairių sudėčių Taryboje, ir LIBE komitete dėl CEPOL ir Europolo sujungimo, nusprendė savo pasiūlyme dėl teisės akto šio aspekto atsisakyti. Per tą laiką buvo priimtas reglamentas, kuriuo reformuojamas CEPOL. Todėl bendrosios pozicijos tekste nuorodų į sujungimą nėra.

Internetinės informacijos žymėjimo skyrius (4 straipsnis)

Bendrojoje pozicijoje išdėstytos nuostatos, reikalingos, kad veiklą galėtų vykdyti Internetinės informacijos žymėjimo skyrius (IRU), kuris yra svarbi kovos su terorizmu priemonė, skirta teroristų propagandos internete mastui ir prieinamumui sumažinti. IRU buvo naujas reglamento elementas, įtrauktas po 2015 m. teroristinių išpuolių Paryžiuje; Europos saugumo darbotvarkėje jis ypač palaikomas ir, turint omenyje dabartinę saugumo padėtį, jis yra gyvybiškai svarbus. Šiuo tekstu Europolui leidžiama perduoti viešai prieinamus asmens duomenis privatiems subjektams, jei to reikia valstybėms narėms paremti, kad būtų užkirstas kelias Europolo įgaliojimų sričiai priklausantiems nusikaltimams, kurie buvo įvykdyti ar buvo įmanomi naudojantis internetu, ir su jais būtų kovojama.

Nuostatos dėl valdymo

Pradiniame Komisijos pasiūlyme pateiktų nuostatų dėl valdymo šaltinis buvo bendras požiūris į ES decentralizuotas agentūras. Valdymo klausimas yra viena iš kontraversiškiausių derybose aptartų temų. Teisėkūros institucijos susitarė dėl toliau nurodytų kompromisų:

(a) Valdybos sudėtis (10 straipsnis)

Bendrojoje pozicijoje apribojamas Komisijos atstovų valdyboje skaičius – nuo dviejų (kaip buvo numatyta bendrame požiūryje į decentralizuotas agentūras) iki vieno.

(b) Vykdomoji taryba (anksčiau – IV skyrius)

Komisijos pasiūlyme numatyta galimybė įsteigti vykdomąją tarybą, kuri teiktų administracinę pagalbą valdybai ir vykdomajam direktoriui. Dėl stipraus teisėkūros institucijų pasipriešinimo į bendrąją poziciją galimybė įsteigti tokį organą neįtraukta. Komisija sutiko, kad galimybė įsteigti vykdomąją tarybą būtų išbraukta. Vis dėlto, remdamasi bendrosios pozicijos 68 straipsniu, Komisija turės galimybę ateityje įvertinti, ar vykdomąją tarybą būtų pagrįsta steigti. Komisija tai taip pat paaiškino pareiškimė ir įsipareigojo po dvejų metų atlikti padėties vertinimą. Tam, kad nebūtų keliamas pavojus tolesnėms deryboms dėl pasiūlymo dėl Eurojusto, pareiškimas papildytas teiginiu, kuriame pabrėžiama vykdomosios tarybos nauda valdant ES agentūras.

(c) Vykdomojo direktoriaus skyrimas (54 straipsnis)

Bendrosios pozicijos teksto išeities taškas – Komisijos pasiūlyta procedūra, kuri buvo suderinta su bendru požiūriu į decentralizuotas agentūras (išankstinė kandidatų atranka, kurią vykdo Komisija, ir skyrimas, kuris yra valdybos kompetencija).

Bendrojoje pozicijoje nustatoma procedūra, pagal kurią kandidatus skiria Taryba, remdamasi mišraus komiteto, susidedančio iš Komisijos ir valstybių narių atstovų, sudarytu galutiniu sąrašu.

Atsižvelgdama į pirmiau aprašytus nukrypimus nuo bendro požiūrio į decentralizuotas agentūras, Komisija nusprendė paskelbti politinį pareiškimą, kuriame pažymėjo, kad tekstas, dėl kurio susitarta, neviseškai atitinka bendro požiūrio principus.

Eurojusto prieiga prie Europolo saugomos informacijos (21 straipsnis)

Po primygtinio Europos Parlamento reikalavimo Eurojusto prieiga prie Europolo saugomos informacijos apribota netiesiogine prieiga, grindžiama paieškos rezultatų buvimo / nebuvimo principu. Tuo atkartojamos Eurojusto reglamento nuostatos.

Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno ir nacionalinių priežiūros institucijų bendradarbiavimas (44 ir 45 straipsniai)

Bendrajai pozicija įtvirtinamas glaudesnis Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno (EDAPP) ir nacionalinių priežiūros institucijų bendradarbiavimas, kartu užtikrinant EDAPP nepriklausomumą ir veiksmingumą. Bendradarbiavimas stiprinamas dviem būdais:

- (a) įsteigiama vadinamoji bendradarbiavimo valdyba kaip oficiali EDAPP ir nacionalinių duomenų apsaugos priežiūros institucijų diskusijų platforma, kurioje būtų reguliariai aptariama bendroji duomenų apsaugos strategija, rengiami suderinti pasiūlymai dėl bendrų sprendimų, kuriems reikalingas valstybių narių įsitraukimas, nagrinėjami sunkumai, susiję su Europolo reglamento aiškinimu, ir pan. Tačiau ši bendradarbiavimo valdyba yra ne sprendimus priimantis, o tik patariamasis organas;
- (b) užtikrinamas glaudesnis kasdienis EDAPP ir nacionalinių priežiūros institucijų bendradarbiavimas (EDAPP, vykdydamas savo pareigas, visais atvejais naudosis nacionalinių priežiūros institucijų ekspertinėmis žiniomis ir patirtimi; bus vykdomi bendri EDAPP ir nacionalinių priežiūros institucijų patikrinimai, o atvejais, susijusiais su duomenimis, kurie gauti iš vienos ar kelių valstybių narių, EDAPP konsultuosis su atitinkamomis nacionalinėmis priežiūros institucijomis ir pan.).

Komisija sutiko, kad būtų įsteigta bendradarbiavimo valdyba. Tačiau tam, kad būtų užtikrintas veiksmingumas ir nuoseklumas, ir siekdama išvengti nereikalingo dubliavimosi, Komisija paskelbė pareiškimą, kuriame pažymėta, kad Europolo reglamente nustatytos bendradarbiavimo valdybos funkcijas greitai perims Europos duomenų apsaugos valdyba, įsteigta vykdant duomenų apsaugos reformą (žr. 5 skirsnyje pateiktą 2-ą pareiškimą).

Parlamentinė kontrolė (VIII skyrius)

Bendrajai nuostata Komisijos pasiūlyme užtikrinta, kad Europolo veiklai būtų taikoma parlamentinė kontrolė, kaip reikalaujama pagal SESV 88 straipsnį.

Europos Parlamentas derybų metu pabrėžė būtinybę detaliau išdėstyti, kaip turėtų būtų vykdoma parlamentinė kontrolė.

Dėl to į bendrosios pozicijos tekstą buvo įtrauktas Jungtinės parlamentinės kontrolės grupės (JPKG) sukūrimas. JPKG bus specializuotas organas, kurį drauge įsteigs nacionaliniai parlamentai ir Europos Parlamento kompetentingas komitetas, atsakingas už Europolo veiklos politinę stebėseną. Ši stebėseną, be kita ko, apims informaciją apie planavimo ir ataskaitų dokumentus, Europos Parlamento ir nacionalinių parlamentų konsultacijas dėl Europolo

daugiametės veiklos programos¹, taip pat vykdomasis direktorius ir valdybos pirmininkas bus kviečiami aptarti su Europolu susijusių klausimų.

4. IŠVADA

Nepaisant bendrąja pozicija padarytų pakeitimų, bendrosios pozicijos tekstas yra geriausias iš galimų rezultatų, kurių Komisija galėjo pasiekti per dvejų metų trukmės derybas su Parlamentu ir Taryba dėl labai sudėtingo teksto.

Komisijos tikslai dėl Europolo reformos pasiekti suderinus Europolo veiklą su Lisabonos sutarties reikalavimais ir padidinus jo efektyvumą, veiksmingumą ir atskaitomybę.

Dėl griežto teisėkūros institucijų pasipriešinimo Europolo valdymo nepavyko visiškai suderinti su bendrame požiūryje į ES decentralizuotas agentūras išdėstytais principais. Komisija turės lemiamą vaidmenį agentūros valdymui, t. y. ji turės balso teisę turintį atstovą valdyboje ir dalyvaus vykdamas išankstinę vykdomojo direktoriaus atranką.

5. KOMISIJOS PAREIŠKIMAI

1. Dėl bendro požiūrio į ES decentralizuotas agentūras

„Komisija primena, kad sutartas tekstas nėra visiškai suderintas su bendru požiūriu į ES decentralizuotas agentūras. Todėl EP ir Tarybos susitarimas dėl agentūros valdymo ir finansavimo nedaro poveikio jokiems būsimiems teisės aktams. Komisija tebėra įsitikinusi, kad įsteigus vykdomąją tarybą, kuri sudarytų Europolo ir kitų agentūrų valdymo struktūros dalį, būtų gaunama naudos. Per ateinančius dvejus metus Komisija persvarstys Europolo valdymo padėtį, visų pirma, kad nustatytų, ar būtų pagrįsta pateikti daugiau pasiūlymų šiuo atžvilgiu.“

2. Dėl bendradarbiavimo valdybos

„Europos Komisija mano, kad priėmus siūlomą Bendrąjį duomenų apsaugos reglamentą ir Duomenų apsaugos direktyvą dėl duomenų tvarkymo policijos ir teisingumo sektoriuose, taip pat atsižvelgiant į numatytą Reglamento (EB) Nr. 45/2001 peržiūrą, siekiant užtikrinti veiksmingumą bei nuoseklumą ir išvengti nereikalingo dubliavimosi, šiuo reglamentu įsteigtos bendradarbiavimo valdybos funkcijas atlieka naujai įsteigta Europos duomenų apsaugos valdyba.“

¹ JPKG taip pat bus naudojama kaip organu, per kurį bus vykdomos konsultacijos su nacionaliniais parlamentais dėl daugiamečio programavimo. Tai turėtų palengvinti Europolui tenkančią atsakomybę konsultuotis su 28 nacionaliniais parlamentais ir Europos Parlamentu dėl savo daugiamečio programavimo (kaip numatyta pradiniam Komisijos pasiūlyme).